

Så kan direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (RED) förbättras

Europeiska kommissionen presenterade 30 november 2016 ett förslag till revidering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. SABO, bransch- och intresseorganisation för Sveriges allmännyttiga bostadsföretag ställer sig positiv till den höjda ambitionsnivån avseende användningen av förnybar energi. Mer än nio av tio lägenheter som de kommunala allmännyttiga bostadsföretagen äger är uppvärmda med fjärrvärme och därmed är en stor del av energin som används i allmännyttan förnybar redan nu.

Sammanfattning av SABOs förslag

- Det bör finnas flexibilitet i artikel 15 rörande kravet på användning av förnybar energi vid nybyggnation och större renoveringar så att fjärrvärme tillåtas för att tillgodose kravet.
- Möjlighet att sälja värme till slutkund för tredjeparteleverantörer av värme bör strykas. Det bör istället omarbetas till att bli ett reglerat tillträde till fjärrvärmenäten där den svenska lagstiftningen kan vara förebild, alternativt bör tillträdet göras frivilligt för EUs medlemsstater.

SABOs förslag till konkreta tillägg till artikel 15 och 24 biläggs detta positionspapper.

Behåll möjligheten till att förnybar energi i nya byggnader och vid större renovering kan tillgodoses med fjärrvärme

Det är viktigt att den flexibilitet som finns i direktivet för nationell anpassning i implementeringen bibehålls eller förstärks vid revideringen, eftersom klimat, energisystem, affärsmodeller och byggnadstekniska lösningar väsentligt skiljer sig åt mellan EUs medlemsstater. SABO anser att det vid revideringen av direktivet är av största vikt att skrivningen i punkt 5 i artikel 15 omarbetas så att behovet av förnybar energi även ska kunna tillgodoses med fjärrvärme, som till stor del är förnybar. Detta eftersom det kan vara den samhällsekonomiskt och miljömässigt mest gynnsamma lösningen.

Behåll möjligheten till flexibilitet i nationell lagstiftning om fjärrvärmeverksamhet

EU-kommissionens förslag till ny punkt 4 i artikel 24 som tvingar fram möjlighet att sälja värme till slutkund för tredjeparteleverantörer av värme innebär i praktiken en uppdelning av fjärrvärmeverksamheten i ett reglerat fjärrvärmedistributionsnät och fristående fjärrvärmeproduktion. Detta är noggrant utrett i Sverige och resulterade i Prop. 2013/14:187 Reglerat tillträde till fjärrvärmenäten. Det konstaterades att möjligheterna till fungerande konkurrens på fjärrvärmemarknaden är mycket begränsad och att förslaget troligen skulle leda till högre fjärrvärmepris. På några större orter, där det redan idag finns fler än en fjärrvärmeleverantör eller tillgång till spillvärme från industri, kan i bästa fall en oligopolsituation uppkomma. Möjligheten för helt nya aktörer att starta fjärrvärmeproduktion och erbjuda den till ett konkurrenskraftigt pris är i praktiken närmast utesluten.

SABO föreslår därför att förslaget stryks och föreslår istället ett reglerat tillträde till fjärrvärmenäten utan rättighet att sälja värme eller kyla till slutkund. Tillträdet föreslås utformas på samma sätt som i

den svenska lagen om reglerat tillträde till fjärrvärmenäten. Lagen ger en skyldighet för fjärrvärmeleverantörer att under vissa förutsättningar ge externa värme- och kylproducenter tillträde till befintliga distributionsnät utan rätt att sälja värme eller kyla till slutkund.

Om ovanstående inte är en framkomlig väg föreslår SABO istället att artikeln skrivs om så att den blir frivillig att införa.

Om SABO och kontaktpersoner

Johanna Ode, ansvarig internationella frågor, johanna.ode@sabo.se, +46-8-406 55 22

Therese Rydstedt, energiexpert, therese.rydstedt@sabo.se, +46-70-519 55 16

SABO, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, är bransch- och intresseorganisation för 300 allmännyttiga kommunala bostadsföretag. Tillsammans äger och förvaltar de 800 000 bostäder. Företagen är viktiga aktörer på den svenska bostadsmarknaden, både lokalt och nationellt.

Bilaga: Konkreta tillägg till artiklarna 15 och 24

Understrykning = ny text jämfört med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

Tillägg till punkt 5 i artikel 15

Member States shall, in their building regulations and codes or by other means with equivalent effect, where appropriate, require the use of minimum levels of energy from renewable sources in new buildings and in existing buildings that are subject to major renovation, reflecting the results of the cost-optimal calculation carried out pursuant to Article 5(2) of Directive 2010/31/EU. Member States shall permit those minimum levels to be fulfilled, inter alia, through district heating and cooling produced using a significant proportion of renewable energy sources.

Tillägg till punkt 4 i artikel 24

4. Member States ~~shall~~ may lay down the necessary measures to ensure non-discriminatory access to district heating or cooling systems for heat or cold produced from renewable energy sources and for waste heat or cold. This non-discriminatory access shall enable direct supply of heating or cooling from such sources to customers connected to the district heating or cooling system by suppliers other than the operator of the district heating or cooling system.

